



DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Megkezdődtek a Szakszervezeti Világszövetség tanácskozásai

A HELYI TANÁCSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVASLATOT TÁRGYALTA AZ ORSZÁGGYÜLÉS

Az országgyűlés szerdán kezdte meg a helyi tanácsokokról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Megjelenik az ülésen Rákosi Mátyas, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, Rónai Sándor, az Elnöki Tanács elnöke és Dobi István vezetésével a kormány több tagja. Dr. Hossz Lajos nyitotta meg az ülést, majd Pográcz Kálmán előadó bejelentette, hogy

az országgyűlés jogi bizottsága minden változtatás nélkül fogadta el a benyújtott törvényjavaslatot. A Magyar Népköztársaság Országgyűlése az alkotmányban megállapított elveknek megfelelően ebben a törvényjavaslatban megvalósítja a demokratikus államszervezet legmagasabb formáját: a tanácsok rendszerét — kezdte beszédét.

— A helyi tanács, illetve a tanács szerveinek feladatukra az államigazgatás valamennyi helyi feladatainak ellátására kiterjed. — A mindennapi hivatali munka nagy része azonban a hivatali szervek osztályok feladata, melyek a végrehajtó bizottság alá vannak rendelve. A vezető szempont az, hogy minél közelebb kerüljön az ügyintézés a dolgozó tömegekhez, hogy az ügyintézés munkáját a bürokráciától mentesítse.

— A szervezeti formát, amely a demokratikus szervezetség legmagasabb típusa, tartalommal, élettel kell megtölteni. Olyan tisztviselőkre van szükség, akik tudásuk maximumával, a néphez való hűségükkel szolgálják államunkat: a dolgozó nép államának érdekeit, a tanácsok osztályainak munkájában. A tanácsok rendszerét biztossítja a dolgozók jelenlegi bírálatát az államigazgatás munkája felett.

— A tanácsok munkájában új szellemmel erősödik a munkásosztály és a dolgozó parasztság testvéri szövetsége is. — A helyi tanácsok tagjai, mint a népek felelős küldöttjeit az illető területek választópolgárai választják meg.

— A tanácsoknak működésükről be kell számolniuk és a választók jogosultak a tanácsokat visszahívni ha nem a dolgozó nép bizalmának megfelelően, nem a dolgozó nép szolgálataiban végzik munkájukat. Külön hangsúlyt ad a tanácsrendszer demokratizmusának a törvényjavaslat azzal, hogy amikor kimondja, hogy a törvény hatálybalépését követő egy éven belül a helyi tanácsok összes tagjait meg kell választani.

— A mi Pártunk, a Magyar Kommunista Pártja érzi és mindenkor vállalja a felelősséget, amely reá, mint a magyar népi demokrácia vezető erejére, a megoldandó feladatok eredményes végrehajtásáért hárul. Pártunk érzi dolgozó népünk felelősségét, Rákosi Mátyas elvételével körülvéve. (Percekig tartó viharos lelkés taps.) Meg vagyunk győződve arról, hogy a most következő feladatok is sikerrel fogjuk elvégezni. A tanácsok felállításával államunkat az eddiginél még alkalmasabbá tesszük a reá váró munka elvégzésére. — A törvényjavaslatot Pártom és magam nevében örömmel üdvözölöm és elfogadom.

A dolgozó nép egységére támaszkodva

— A Magyar Népköztársaság a munkások és dolgozó paraszatok állama. A munkások és dolgozó paraszatok államának formái közül a legmagasabbrendű ez a forma, amelyet mindnyájunk tanítója, Sztálin tűzött követendő példává a világ dolgozói elé.

— A tanácsok biztossítja a dolgozók tevékeny és állandó közreműködését az államhatalom gyakorlásában. Csak ilyen hatalom volt képes arra, hogy a dolgozó nép egységére támaszkodva a Bolsevik Párt irányítása, Lenin és Sztálin zászlaja, a munkásosztály vezetése alatt megdöntse a kizsákmányoló uralmat, felszámolja a kizsákmányoló osztályokat, felépítse a szocializmust, megvédje a szocialista hazát a rabló imperialisták támadásával szemben, felszabadítsa az embereket a fasizmus legyőzése után. A helyi tanácsok a dolgozó nép köréből, a széleskörű demokrácia elvei szerint választott, a demokratikus centralizmus elveinek megfelelő, egymás alá és fölé rendelt szervek, a dolgozó nép egységes államhatalmát képviselik.

— A tanácsokon keresztül a dolgozó nép legszélesebb tömegei tanítjuk meg az államevezetés tudományára.

Pográcz Kálmán ezután a budapesti tanács és a megyei tanácsok szervezeti kérdéseivel foglalkozott, majd így folytatta:

— Valamennyi helyi tanács legfelsőbb fokozat az Országgyűlés és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa alá van rendelve. Ez biztossítja a tanácsok vezetésében az államhatalom egységét és központi irányítását.

— A helyi tanácsok a legszélesebbkörű demokráciának alapjait jónak látja. Tagjait négy évi időtartamra választják és a választópolgárokat megilleti a visszahívás joga. Köteles a helyi tanács tagja a választókkal állandó kapcsolatot fenntartani, a választókat munkájukban közvetlenül bevonni és a választókat te-

vékenységéről időnként tájékoztatni.

— A helyi tanácsok végrehajtó és intézkedő szervei a végrehajtó bizottságok, melyeket a helyi tanácsok tagjainak sorából választanak.

— A helyi tanács vezetői a gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységet védi a dolgozók jogait. A helyi tanács irányítja az alárendelt államhatalmi és államigazgatási szervek munkáját. A tanácsoknak joguk van ahhoz,

Nálunk a dolgozó nép s az államhatalom akarata egy

— A tömegek bírálatát és ellenőrzését is biztossítja a munka fejlődését megjavítását. Nálunk a dolgozó nép s az államhatalom akarata egy.

— Sztálin elvtárs, mindnyájunk tanítója, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának és a szovjeteknek viszonyáról szólva, arra tanít bennünket, hogy „a Párt vezetőszerének legfontosabb kifejezője a Szovjetunióban, a proletárdiktatúra országában az a tény, hogy a szovjet szervezetek és más tömegorganizációk egyetlen fontos politikai,

— A szervezeti formát, amely a demokratikus szervezetség legmagasabb típusa, tartalommal, élettel kell megtölteni. Olyan tisztviselőkre van szükség, akik tudásuk maximumával, a néphez való hűségükkel szolgálják államunkat: a dolgozó nép államának érdekeit, a tanácsok osztályainak munkájában. A tanácsok rendszerét biztossítja a dolgozók jelenlegi bírálatát az államigazgatás munkája felett.

— A tömegek bírálatát és ellenőrzését is biztossítja a munka fejlődését megjavítását. Nálunk a dolgozó nép s az államhatalom akarata egy.

— Sztálin elvtárs, mindnyájunk tanítója, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának és a szovjeteknek viszonyáról szólva, arra tanít bennünket, hogy „a Párt vezetőszerének legfontosabb kifejezője a Szovjetunióban, a proletárdiktatúra országában az a tény, hogy a szovjet szervezetek és más tömegorganizációk egyetlen fontos politikai,

— A tömegek bírálatát és ellenőrzését is biztossítja a munka fejlődését megjavítását. Nálunk a dolgozó nép s az államhatalom akarata egy.

Ujabb döntő lépés a szocializmus felé vezető úton

A törvényjavaslatához először a Magyar Dolgozók Pártja részéről Krisztof István szól hozzát.

— Ma, amikor a helyi tanácsok törvényének megalkotásával újabb döntő lépést teszünk a szocializmus felé vezető úton, világosan kell látnunk, hogy ehhez az újabb eredményekhez is a döntő előfeltétel felszabadítónk, a nagy Szovjetunió teremtette meg számunkra. (Lelkés taps.) Sztálin elvtárs tanított meg bennünket arra, hogy az állam jellegében akkor következnek be döntő vál-

tozások, amikor az államhatalom a kizsákmányoló kezéből a kizsákmányolók kezébe megy át. Az állam új feladatot kap: szervezni a társadalom erőit a szocializmus építéséhez. Ahhoz, hogy le tudjuk küzdeni a még meglévő kapitalista maradványok ellenállását, ahhoz, hogy meg tudjuk szervezni országunk védelmét az imperialisták minden támadása és támadó kísérletei ellen, hogy gazdasági szervező és kulturális nevelő munkával mozgósítani tudjuk dolgozó tömegeinket a

szocializmus építéséhez, szükséges az új, magasabbrendű államszervezet kiépítése.

— A tömegek bírálatát és ellenőrzését is biztossítja a munka fejlődését megjavítását. Nálunk a dolgozó nép s az államhatalom akarata egy.

— Ma, amikor a helyi tanácsok törvényének megalkotásával újabb döntő lépést teszünk a szocializmus felé vezető úton, világosan kell látnunk, hogy ehhez az újabb eredményekhez is a döntő előfeltétel felszabadítónk, a nagy Szovjetunió teremtette meg számunkra. (Lelkés taps.) Sztálin elvtárs tanított meg bennünket arra, hogy az állam jellegében akkor következnek be döntő vál-

tozások, amikor az államhatalom a kizsákmányoló kezéből a kizsákmányolók kezébe megy át. Az állam új feladatot kap: szervezni a társadalom erőit a szocializmus építéséhez. Ahhoz, hogy le tudjuk küzdeni a még meglévő kapitalista maradványok ellenállását, ahhoz, hogy meg tudjuk szervezni országunk védelmét az imperialisták minden támadása és támadó kísérletei ellen, hogy gazdasági szervező és kulturális nevelő munkával mozgósítani tudjuk dolgozó tömegeinket a

szocializmus építéséhez, szükséges az új, magasabbrendű államszervezet kiépítése.

A haladás élvonalába kerültünk

Ezután a Független Kisgazda Párt nevében Gyöngyösi János, a régi Magyarország népnyomó, reakciós államszervezetéről és közigazgatási rendszeréről szólott, majd így folytatta:

— A helyi tanácsokon keresztül fogja érzékelni a dolgozó nép, hogy a hatalom valóban az ő kezében van, hogy a népgazdaság az övé, hogy az állam hatalmának ő a letéteményese és végrehajtója, az állam vagyonának ő a birtokosa és népgazdaságának ő az irányítója.

Gyöngyösi János ezután idézte a törvényjavaslat első szakaszát, majd így folytatta:

— A helyi tanácsokban végzi el vezetői munkáját az a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális munkát, amelynek célja a szocializmus építése és védelme.

— A legmaradibb és legnépellenesebb közigazgatás után — mondogta befejezésül — a leghaladóbb és legdemokratikusabb államhatalmi és államigazgatási rendszer valóban forradalmi változás a magyar állam történetében. A reakció és maradás szegyesapajából a haladás élvonalába kerülünk. A sikert biztossította és ezután is biztossítja, hogy mellettünk áll a hatalmas, barát Szovjetunió, hogy támogat bennünket a magyar nép igaz barátja, Sztálin és hogy hűséges, kiváló tanítványa vezet bennünket: Rákosi Mátyas.

— A törvényjavaslatot elfogadom.

Ezután a Nemzeti Paraszt Párt nevében Nánási László szól a törvényjavaslatához.

— A tanácsrendszer bevezetése, a helyi tanácsok aktív részvétele



az államigazgatás munkájában a bürokráciát is nagymértékben ki fogja küszöbölni — mondotta. — A helyi tanácsok munkája meg fogja cáfolni azt a téves polgári felfogást, amely szerint az államigazgatás munkáját csak hivatalos tisztviselők végezhetik és irányíthatják. A tanácsok útján a dolgozó nép is végezheti ezt, mert saját országában, saját törvényeit és rendeleteit hajta végre.

Ezután az imperialisták háborús uszításáról szót, majd így folytatta:

— A Szovjetunió-vezette béketábor, benne a mi népköztársaságunk is elsősorban a dolgozó nép erejére támaszkodik. A népi demokrácia sikerrel elsősorban a Magyar Dolgozók Pártja útmutatása alapján jöhetnek létre. A tanácsok a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével mozgósítják a lakosságot a társadalmi, gazdasági és kulturális tevékenységben való fokozottabb részvételre. A törvényjavaslatot elfogadom.

Szűnet után Harmati Sándor (MDP) szót hozza a javaslat-hoz. Foglalkozott a felszólaló a régi „nemzeti vármegyével”, amely a kizsákmányoló államrendszer önkormányzatának megtestesítője volt, majd így folytatta:

— A tanácsrendszer megvalósításával a megyei tanácsok egységre foglalkoznak a különböző igazgatási szerveket. Megvalósul az államhatáron helyi gyakorlatának és az államigazgatás működésének teljes egysége.

— A megyei tanácsok számos olyan feladatot foglalkoznak ellátni, amelyek eddig a központi szervekhez tartoztak. A megyei tanácsnak és a végrehajtó bizottságnak ez a széles hatásköre a bürokratizmus igen sok háttérát fogja lenyenni.

— A járási tanácsok megszerzése felszámolja azt a távolságot is, amely eddig a megye és a község között volt.

— Dolgozó népként örömmel várja a tanácsok rendszerének kiépítését — amellyel megvalósul a jobb, gyorsabb, bürokrácia-mentes államigazgatás.

A következő felszólaló Parragi György rámutatott, hogy a régi közigazgatási rendszer a feudális földesurak és nagybirtokosok érdekeit szolgálta, az önkormányzat üres, hazug frázis volt csupán, amellyel a kizsákmányoló osztályuralmukat leplezik.

— A tanácsok rendszere minden dolgozó számára biztosítja, hogy részvegyen, beleszóljon sor-sának intézésébe — mondotta.

— A törvényjavaslatot a maga és Pártja nevében megszavazza. Ezután a képviselők egyhangúlag elfogadják az elnök napirendi javaslatát, amely szerint az országgyűlés legközelebbi ülését csütörtökön 11 órakor tartja. Az ülés napirendjére a tanácsokról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalását és a büntető könyv általános részéről szóló törvényjavaslat tárgyalását tűzték ki.

Megjelent a

Művelt Nép

3. szama

A TARTALOMBÓL:

A kultúra a béke legyvere
Varga Edit: Kultúrcthonok
a remán falvakban.
Mit tanult a magyar báb-
mozgálm az Ovárcov.
együttműködéséből
életünk a legboldogabb
nékünk...
Galgóczi Erzsébet ifjúmun-
kas novellája
Csergely Márta kis jelenete
Könyvismertetések,
Filmkritika
Versek — Dalok.

2 oldal
Debrecen 1950 május 11.

Megkezdődtek a Szakszervezeti Világszövetség budapesti tanácskozásai

„A világ minden dolgozója nagy érdeklődéssel várja a határozatokat” mondotta megnyitójában Di Vittorio elnök

Szardán délelőtt 10 órakor nyitották meg ünnepélyes keretek között a Szakszervezeti Világszövetség budapesti tanácskozásait a Park Klub gyönyörűen felszított nagytermében. A piros drapériával letakart elnöki emelvény fölötti falat a résztvevő nemzetek lobogói díszítik, valamint orosz, francia, angol és spanyol feliratok,

melyek felhívják a világ dolgozóit, hogy egyesítsék erejüket a békéért, a népek testvériségéért és szabadságáért folytatott harcban. A küldöttek asztalán fülhallgató fekszik. Ezen hallgathatják a beszédeket felszész szerint orosz, francia, vagy angol nyelven. A beszédeket a tolmácsok azonnal fordítják.

Di Vittorio megnyitó beszéde

Az elnökség megválasztása után Di Vittorio emelkedett szóra, hogy elmondja megnyitó beszédét. Forró szeretettel üdvözölte a Magyar Szakszervezeti Tanácsot és az egész magyar népet a népi demokrácia kormányát, a mindenütt ismert és nagyrabecsült Rákosi Mátyást.

A tanácskozás résztvevői helyükről felállva, hosszantartó ünnepélyben részesítették Rákosi Mátyást.

— A magyar néppel történt első találkozásunk alkalmával is láttuk — mondotta —, milyen szabadon, milyen életörömmel építi az új szocialista társadalmat a magyar nép. Bizonyosak vagyunk abban, hogy a Szovjetunió által mutatott

úton, a világ minden dolgozójának böcs vezére, Sztálin által mutatott úton, a többi népi demokráciákkal együtt a Magyar Népköztársaság is további sikereket ér el.

A nagy Sztálin nevének kiejtésékor hatalmas lelkesedés tör ki a teremben. A küldöttek helyükről felállva hosszantartóan ünneplik a világ dolgozóinak vezérét.

Di Vittorio ezután hangsúlyozta a most kezdődő tanácskozás rendkívül nagy jelentőségét. Ez a tanácskozás — mondotta — olyan időszakban kezdődik amikor a világ minden dolgozója nagy érdeklődéssel várja a határozatokat.

A nemzetközi helyzet

— Különösen nagy jelentőséget kölcsönöz a tanácskozásnak — folytatta — a nemzetközi helyzet mai állása. Ezt a helyzetet egyrészt az jellemzi, hogy

a Szovjetunióban és a népi demokráciákban emelkedik a termelés és ezzel párhuzamosan emelkedik a dolgozó nép élet-színvonala

mágrézt a világnak azon a részén, amely imperialista elnyomás alatt él, növekvő gazdasági romlás, közeleg nagyméretű gazdasági válság mutatkozik, növekszik a munkanélküliség, a dolgozók kizsákmányolása és a nyomor egyidejűleg pedig tövekedik a monopóliumok pro-
— Napról-napra látjuk, hogy az imperialisták, élükön az angolszász imperialistákkal, cinikusan fokoz-

zák háborús előkészületeket egy minden eddiginél borzalmasabb katasztrófa kibontására.

— Ebben az időszakban ül össze ez a konferencia. A világ egész munkássága, a világ minden haladó embere várja a tanácskozás eredményeit.

A világ tudni akarja, mit tesznek a szakszervezetek nemcsak a munkásság jogai védelmében, hanem az egész emberiség megmentése érdekében.

Di Vittorio ezután hangoztatta, hogy az a perspektíva, amely az imperialisták részéről számítani lehet: a háborús előkészületek, a tömegek állandó kizsákmányolása, a munkanélküliség emelkedése, főként pedig a reakció terrorjának fokozódása a dolgozók ellen.

A budapesti tanácskozás célja

Beszéde végén Di Vittorio ebben foglalta össze a budapesti tanácskozások célját:

— A budapesti tanácskozások célja az, hogy megerősítse a világ munkásosztályát a békéért folyó harcban, hozzájáruljon a háború erőinek semlegesítéséhez és a béke ügyének diadalra viteléhez.

Harustyák József beszéde

Di Vittorio hatalmas tetszéssel fogadott beszéde után Harustyák József, a SZOT elnöke üdvözölte a küldötteket. Hangoztatta: külön öröm számunkra, hogy itt üdvözölhetjük a hazánkat felszabadító hatalmas Szovjetunió szakszervezeteinek küldöttségét.

— Nagy megtiszteltetésnek tartjuk — mondotta —, hogy a nemzetközi szakszervezeti mozgalom legkitűnőbb vezetőit Népköztársaságunk fővárosában, Budapesten üdvözölhetjük.

A Rákosi Művek megbízottsága nevében...

Ezután a Rákosi Mátvás Művek békebizottsága üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

— A Szakszervezeti Világszövetség budapesti tanácskozásai fontos állomást jelentenek a békeharcban.
Mi, csepeli dolgozók, vállaljuk azt, hogy a budapesti tanácskozás végrehajtásáért minden erőnket latbavetjük azon a munkaterületen, ahol éppen dolgozunk.

Munkapadjaink mellett állva még jobban megmozdítjuk a kalapács nyeleit, emeljük a vágási sebesség-

— A magyar munkásosztály jól tudja, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben, amikor az amerikai imperialisták már a háborús provokációtól sem riadnak vissza,

a béketábor minden hívének még éberebben kell őrkönie, még egészségesebben, elszántabban kell felsorakoznia a hatalmas Szovjetunió vezetése mellett a béketábor oldalán.

— A Magyar Népköztársaság kormánya részéről őszinte szeretettel és forró elvtársi üdvözléssel köszöntöm az értekezlet minden egyes résztvevőjét — kezdte beszédét Kádár János belügyminiszter. — Szívből köszöntöm náink a nagy Szovjetunió, Kína és a többi népi demokratikus országok szabad népeinek a kapitalista és gyarmati országok elszánt harcot folytató munkásosztályainak szakszervezeti küldötzeit. Örülünk annak, hogy felelősségteljes munkájuk végzése közben alkalom adódik arra, hogy megismerhessék az új Magyarország életét. A magyar népet szörnyű szenvedéseitől, a lenyegető pusztulástól, a dicső, a népet felszabadító hősi Szovjet Hadsereg váltotta meg. A mi népünk ezért tőrőn szereti a nagy Szovjetuniót, becsüli és elszántan védelmezi a békét. Ugyanakkor gyűlöli a magyar nép a hódításra vágyó, a népek leigázására törekvő imperialista háborús gyujtatókat, az emberiség, a férfiak, a nők, a gyermekek millióinak vértére szomjazó kapitalista régi és új fasiszta szörnyetegeket. A ma-

KÁDÁR BELÜGYMINISZTER:

Segítsék újabb sikerekhez a békéért folytatott harcot

— Nem feleltem rámutatni arra a nagy várakozásra, amely az országghatárokon túl az Önök munkája iránt máris megnyilvánult. A nemzetközi szakmai szövetségek fejlődésének rendkívül gyors tempója az a tény, hogy alig egy rövid esztendő alatt 12 hatalmas nemzetközi szakmai szövetség épült ki, mutatja, hogy a munkásosztály nemzetközi méretekben világszerte helyesül és támogatja Önöket munkájukban. Kívánom, hogy segítsék újabb sikerekhez az egész világon oly hősiessé harcoló nemzetközi munkásosztály szent ügyét, az egész emberiség mai legnagyobb és központi célját a békéért folytatott harc diadalát a gyujtatók felett.

— Eljen a nemzetközi munkásosztály egysége!
— Eljen minden tisztességes ember összefogó harc a békéért, az imperialista háborús gyujtatók ellen!

— Éljen az emberiség békeharca, élén a haladó, dicső Szovjetunió és a nagy Sztálin! — fejezte be beszédét Kádár János belügyminiszter.

A Magyar Nők Demokratikus

gyar munkások, dolgozók a Szovjetunió adta szabadsággal élve a Magyar Dolgozók Pártja és Rákosi Mátvás elvtárs vezetésével leküzdv a belső reakcióerőket és visszaverve az imperialisták beavatkozási kísérleteit, elűztette a háború anyagi pusztításait, lebontja a rothadt kapitalista rendszert és szilárdan a szocializmus felépítésének útjára lépett. Szakszervezeteink szabadon fejlődnek, soralkba tömörítik a magyar munkásokat és alkalmazottak tömegeinek csaknem egész táborát. A kormány nálunk a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály hatalmát személyesíti meg és ezért termézetes, hogy teljes erejével támogatja a szakszervezeteket. A magyar dolgozók üdvözlék és teljes erejükkel támogatják a Szakszervezeti Világszövetség harcot az imperialista háborús uszító ellen a békéért. A magyar dolgozók az elmúlt két hét alatt egységesen pártállásra, korra, nemre való tekintet nélkül 26,5 ezer békebizottság létrehozásával több, mint 7,100,000 aláírással juttatták kifejezésre, hogy csatlakoznak a stockholmi békekongferencia határozatahoz, hogy elítélik a pusztító atomlevegővet, a háborús gyujtatóknak az egész emberiség ellen irányuló állatias tervét. A magyar munkások, dolgozók ismerik azt a harcot, amelyet a Szakszervezeti Világszövetség visz a maga frontján a munkásosztály egységéért és teljes erejükkel támogatják a Szakszervezeti Világszövetséget a harcban.

ben Krizner Károlyné üdvözölte a tanácskozásot.

— Mi magyar asszonyok, a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével egységes, erős táborba tömörülve harcolunk a békéért, a szabadságért, melynek élén olyan legyőzhetetlen hadalom áll, mint a Szovjetunió és vezére, a nagy Sztálin — mondotta.

— A mi öntudatos dolgozó asszonyaink a reakció mindenfajta megnyilvánulására az imperialisták aljas provokációjára több és jobb munkával válaszolunk.

Ezután meleg ünneplés közben nagy virágcsokrokkal vonult be az ültörök küldöttsége.

A magyar ültörök nevében Sári Pál üdvözölte a tanácskozásot.

Ezután Di Vittorio bejelentette, hogy a tanácskozás délután folytatják.

A megnyitó beszédek után a szakszervezeti vezetők felkeresték a gellérthegyi Szabadság-szobrot és a Világszövetség elnöksége a felszabadító Szovjet Hadsereg hős katonái iránti tisztelet jeléül elhelyezte a Szakszervezeti Világszövetség koszorúját.

Gerő Ernő látja el a külkereskedelmi miniszteri teendőket

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa a külkereskedelmi miniszteri teendők ideiglenes

ellátásával Gerő Ernő államminisztert bízta meg.

A Skoda-művek dolgozóinak ajándéka a nagy Sztálinnak

PRAGA: A Skoda-művek dolgozói rekordidő alatt készítették el egy óriás mozdonyt, amelyet kedden, Csehszlovákia felszabadításának évfordulóján adtak át az ott tartózkodó szovjet kor-

mánykudultságnak Sztálin generálisának részére. A mozdony a legmodernebb típusú, súlya 176 tonna és 25 méter hosszú.

DIPLOMACIAI KAPCSOLAT A KINAI NEPKÖZTÁRSASÁG ÉS SVÉDORSZÁG KÖZÖTT

Peking: A svéd kormány Torontán Ludwig Hemmstromot nevezte ki követként a Kínai Népköztársaságba, a központi népi kormány Keng-Piso tábornokot küldi követként Svédországba.

NEM RAKTAK KI EGY HALÁLHAJÓT

Páris: A ronei dokkmunkások megtagadták a Hellén nevű gőzös kirakását, amely kb. 30 tonna hadianyagot szállított. — A megyefőnök behívóparancsot kézbesített, de a munkások erre sem jelentek meg.

Hétmilliórubeles túljegyzéssel lezárták a kölcsönjegyzést a Szovjetunióban

Moszkva: A Szovjetunió pénzügyminiszteriuma közli: A Szovjetunió népgazdasága helyreállításának és továbbfejlesztésének 1950 május 3-án 20 milliárd rubel összegben kibocsátott V. állami kölcsönét május 8-ig

27.003.608.000 rubel összegben jegyezték, vagyis a kölcsönt 7.003.608.000 rubellel túljegyezték. A Szovjetunió pénzügyminiszteriuma által meghatározott kölcsönösszeg jelentős túljegyzésével kapcsolatban a Szovjetunió

minisztériumának utasítása alapján rendelkezés történt, hogy a kölcsönjegyzést 1950 május 10-ig mindenütt lezárják. A Zverjev, a Szovjetunió pénzügyminisztere.

Hazaérkezett Prágából a magyar kormányküldöttség

A magyar kormányküldöttség, amely Farkas Mihály, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárhelyettese, honvédelmi miniszter vezetésével részt vett a csehszlovák köztársaság felszabadulása 5. évfordulójának ünnepségein, szerdán délelőtt visszaérkezett Budapestre. A kormányküldöttség fogadására a Nyugati-pályaudvaron megjelentek Kádár János belügyminiszter, Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter, Negrádi Sándor altábornagy vezetésével a tábornoki kar több tagja, Berei Andor és Boldizsár Iván külügyi államtitkárok, a szovjet nagykövetség tanácsosa

és a népi demokráciák külképviseletének képviselői. FARKAS MIHÁLY BUCSUTÁVIRATA ZAPOTOCZKYHOZ Farkas Mihály honvédelmi miniszter, a magyar kormányküldöttség vezetője, a csehszlovák-magyar határról a közelkező táviratot intézte Antonín Zapotoczky miniszterelnökhez: Amikor elhagyjuk a baráti és szövetséges csehszlovák köztársaság területét, kifejezem Önnek miniszterelnök úr a magyar kormánydelegáció őszinte köszönetét azért a meleg fogadtatásért

és baráti szeretettel, melyben bennünket részesítettek. Szíven legmélyebb kívánságom, hogy a csehszlovák nép tántoríthatatlannal haladjon előre azon az úton, amelyet a nagy Szovjetunió felszabadító harca nyitott meg előtte, s melynek az ország eddigi nagyszerű eredményeit is köszönheti. Kívánságom, hogy a csehszlovák köztársaság a szocializmus építése terén újabb és újabb sikereket érjen el, erősítse a Szovjetunió vezette békéletört, szolgálja hatékonyan az egész haladó emberiség nagy ügyét: a békét.

Kétségek között ül össze a londoni értekezlet

Páris: Acheson és Schuman megbeszélésével kapcsolatban párisi politikai körökben rámutatnak, hogy az amerikaiak csatlósuk rovására igyekeztek növelni befolyásukat Indokínában. Az angol jobboldali sajtó peszsimista hangon foglalkozik a szoron következő londoni értekezlettel, amelyet az amerikai nyomás további fokozódását várják. A Times a nyugaton tapasztalható általános „nyugtalanágokról” és „tanácsalanságokról” ír és az elemzésekről, amelyek a nyugati hatalmakat elválasztják egymástól, mint a közös érdekektől, amelyek összekötik őket.

A Reuter szerint az együttműködést illető „kétségeket” a kövezők váltják ki: Az angol sterling terület különleges kapcsolata, amelyek akadályai a „nyugateurópai gazdasági együttműködésnek”, Franciaország vonakodása és Németországnak a „nem kommunista koalícióba történő hatásos bevonását” illetően s az USA követelése, hogy az európai országok súlyos gazdasági és katonai kötelezettségeket vállalnak.

SZTRÁJK AZ USA 4 NAGY VASÚTVONALÁN London: A BBC washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok négy transzkontinentális vasútvonalán, amelyek 27 szövetségi állam forgalmát bonyolítják le, szerdán reggel sztrájkba lépett a mozdonyok fűtőszemélyzete. A sztrájkolók száma meghaladja a 18-ezeret.

A francia nemzetgyűlés nem mer foglalkozni a Joliet-Curie-üggyel

Páris: A francia nemzetgyűlés jobboldali többsége éles vita után 379 szavazattal 179 ellenében elvetette Graudy kommunista képviselőnek azt az indítványát, hogy sürögősen tárgyalják meg a Joliet-Curie ügyet. Graudy kedden este elmondott interpellációjában emlékeztetett arra, hogy a tábornokok bojrányába belekeveredtek Revers tábornok és ügyészek indították meg először a hajszát Franciaországban Joliet-Curie ellen. Két Franciaország van — kiáltott fel Graudy. — Az egyik Joliet-Curie Franciaországa, a kikötőmunkások és vasutasok Franciaországa, akik nem hajlandók a háború számára dolgozni és akiket megterhő ítéletekkel sújtanak. A másik Peyréek és Ramadierék Franciaországa, akik Franciaország érdekei ellen mestekednek anélkül, hogy említenék a legkisebb bajuk is történe. De minden üldözö csak

megecsíti bennünket. A háború előtt 400.000-en voltunk Franciaországban, ma a párttagok száma egymillióhoz közeledik.

A debreceni trónfosztás

A Magyar Történelmi Társulat előadást rendezett az egyetem a „Debreceni trónfosztás” címen, Varga Zoltán jogakadémiai tanár előadásában. Felvázolta a polgári demokratikus forradalom célját, 1848-ban megmozdult a haladó magyar társadalom több osztálya, így elsősorban a középnemesség és kisnemesség, amelyek érdeke volt, hogy birtokaikat szabadabb tevé és a hűbéri rendszer kötöttségét szeltesse. A középnemesség volt a vezetője ennek a forradalmi harcnak és osztályszövetséges volt a polgárság, amely természetesen minden erejével küzdött azért, hogy ne csak a nagybirtokosok vegyenek részt a hatalomban, hanem a polgárság képviselője is. Es támogatták a telkes jobbágyokra, akik a forradalomnak a lendítő erőt biztosították, hiszen meg akarták szabadulni a robból és a derestől, amelyből elnyomorodásukig részesedtek.

Az előadás bemutatta a forradalom vezérkarát és abban nagy hőseinket. Petőfit Tancsicsot, Kosuthot, Vassvárit és végigvezetett a harcokon, amelyek a trónfosztásig vitték el a forradalmi baloldalt. Ez a trónfosztás tiltakozás volt az ellen, hogy Magyarországot ismét zsarnoki rabszolgaságba, gyarmati elnyomásba süllyessék, tiltakozás volt az ellen, hogy Ausztria csak úgy bánjon az or-

szággal mintha annak semmi önállósága és saját érdekei nem volnának.

A trónfosztás a forradalom vezérkarának olyan cselekedete volt, amely számított a nemzetközi haladó népek támogatására és véglegesen le akart számolni azzal a lehetőséggel, hogy az osztrák császári ház a magyar nemzetet másra, mint kizsákmányolásra használja fel.

Jól megismertük az előadásból a haladás tényezőit, azt, hogy valóban első ízben találkoztunk forradalmi hagyományaink történetében olyan célkitűzéssel, amely a függetlenségét egyúttal összekötötte a „belső bitangok” elleni harccal és ebben nem ismert megalkuvást. Az előadás után számos hozzászólás hangzott el, értékes volt. Hanák Péter dr. egyetemi tanár (Budapest) és dr. Komoróczy György debreceni főlevéltáros hozzászólása. Az ülést Balázs Eva elnök zárta be s örömeinek adott kifejezést, hogy Debrecen dolgozóit így nagy számban látogattak meg egy olyan szakegyetemen, amelynek tanulságait mindennapi építő munkájukban is hasznosíthatják, mert fejlesztői politikai öntudatukat, edzettebbé teszi a békéért folytatott nagy, igazságos és harcos küzdelmüket.

A növényápolási munkák

kerültek a mezőgazdasági kérdések középpontjába. És a munkák elvégzésének sikere — éppen úgy, mint minden eddigi munkánk sikere — osztályharc kérdése. El kell készülnünk arra, hogy eddigi sikereink után, a vetési munkákban elszemvedett vereségek következtében a kulák még dühösebben, még elkeseredettebben és még elszántabban támad majd a növényápolási munkák ellen. Az éberséget tehát a munka lendületének növekedésével egyidőben, tovább kell fokozni. Nem szabad, hogy a vetés elvégzése után melegültséggel vegyen erőt rajtuk, s nemcsak, hogy meg kell akadályoznunk minden kulákszabolászkísérletet és visszaerni minden támadásukat, hanem rá kell őket kényszerítenünk, hogy elégezzék saját földjükön is a szükséges tavaszi növényápolási munkákat.

Az elkövetkezendő időkben tehát döntő feladatok állnak előttünk. Végre kell hajtaniuk a minisztériumnak növényápolási határozatát és pedig minden termelőcsoportban és állami gazdaságban az előírt munkákat, a meghatározott agrotechnikai eljárások alkalmazásával.

Nem könnyű ezeknek a feladatoknak a megvalósítása. Sok új dolgot kell megismertetni a dolgozó paraszti tömegekkel, melyek ellentétben állnak régi talajművelési hagyományokkal, de amelyek, mint például a kukoricának a töltővelts nélküli kapálása, jó néhány mázsza terméstebblet jelentenek. Jó népvéltó munka is kell,

a dolgozó parasztság felvilágosítása, hogy az új tudományos módszerek kivétel nélkül a magasabb terméseredményt szolgálják és ez nemcsak országos, hanem együttesen országos és egyéni érdek is. A munkák megjavítását és jó mederben való folytatását biztosítja, ha mindenütt biztosan támaszkodhatunk a jól dolgozó brigádokra. Nem szabad egy pillanatra sem elhanyagolni a versenymozgalmat. Tovább kell szélesíteni, hogy minél több 150-es és 200-as brigád működjön és ezek a brigádok minél nagyobb számban esallah. Közönlak a 200 mázsás kukoricára, a 14 mázsás napraforgóra, 30 mázsás kukoricára, 4 mázsás gyapokra és 80 mázsás burgonya mozgalomhoz.

Szorosan ehhez a kérdéshoz csatlakozik, hogy elő kell mozdítani a mezőgazdasági sztahanovista mozgalomnak további kibontakozását. Ennek érdekében el kell hárítani a kibontakozás még mindig fennálló akadályait. A bérezés körül mutatkozó szabálytalan, rokkantikus eljárásokat és tovább kell szélesíteni a tapasztalatesere mozgalmat.

Amint látjuk, sok a megoldásra váró feladat. Ezeket a feladatokat termelési értekezleteken tárgyalják meg és tárgyalják meg meggyeszertertermelőcsoportjaink és állami gazdaságaink. Ezek után politikailag és szakmailag felkészülten látnak neki az új feladatok megoldásának a magasabb terméseredményekért folytatott harcban.

Vorosin és Korabelnyikova példája követőkre talál a börgyárban

Nem is értem, hogy lehet az, hogy valaki mindig jobban dolgozik a többieknél — jegyzi meg valaki Rác z Gáborra, a Börgyár első elnökására. Rác bácsi csak mosolyog:

— Akarát kérdése az egész — veti oda anélkül, hogy abbahagyja a munkát. — Ugye régebben volt egy bizonyos megengedett hulladék mennyiség, amire ügyet sem vetettünk azt mondtuk, ez az a bizonyos minimális selejt. Mióta követjük Lida Korabelnyikova módszerét, és nemcsak a művezezők, de minden egyes munkás pontos kalkulációt végez, hogy mennyi anyagra van szüksége, elérje a cseres műhely, hogy áprilisban 4000 kilogramm anyagot megtakarított.

— Nem megy a minőség rovására, ha ilyen nagyon takarékoskodnak? — érdeklődöm.

— Nem — felel Biró Lajos főtitkár. Nem arról van szó, hogy a minőség rovására takarékoskodjunk, hanem arról, hogy ne használjunk fölösleges anyagot. Vagy például, ha szükség van 2 kg 75 deka anyagra, ne adjanak a raktárban 3 kg-ot azzal a megokolással, hogy mi a fenének kell dekázni, három kilót könnyebb lemérni, mint 2 kiló 75 dekát. Most arra vesszük az irányt, hogy az egész üzem területén olyan mértékű megtakarítás végezzünk, hogy a megtakarított anyagból egy egész napra ellássuk magunka anyaggal. Azt feltétlenül írja meg, hogy a takarékoság nem lehet sohasem a minőség rovására.

Dr Kiss Imre termelési felelőstől megtudjuk hogy a Vorosinmozgalom sikeres végrehajtására páros versenyben áll a Hajdú-

sági Börgyár a szegedi Orion Börgyárral.

— Százszázalékgig magunkévá tesszük a Vorosin elvét. Valóban úgy van — mondja Kiss Imre — ahogy Vorosin elmondotta: tisztá környezetben dolgozunk, másképpen megy a munka, mint ha miaduntalan valami odadobott lán-lamba ütökzünk. A mi Vorosin-mozgalmunknak az a lényege, hogy megteremtsük az üzemei beüti a legteljesebb rendet, nagy gondot fordítunk a munkamérlet pontosságára, hisz a rend egyik alapkövetelménye ez, a munkavitelek közben tartasuk tisztán munkapadjainkat, a munkadarabokat, ezzel időt, erőt takarítunk és főleg megtanuljuk a rendszeresítet.

Ismét Biró főtitkár veszi át a szót.

— A legtisztábban tartott gép kezelője 300 forint jutalomba részesül.

Elérkezik az ebédszünet, de a dolgozók mind benn maradnak a műhelyekben. Röpgyűlést tartanak mindenütt. A röpgyűlésen a szakadályon békeharcról, a termelés fokozásáról és a Szakszervezeti Világszövetség budapesti ülésének jelentőségéről esik szó.

Németh Károly, a kikészítő műhely egyik legjobb munkása hozzászólásában többek között ezt mondta:

— A Szakszervezeti Világszervezet budapesti ülésén újabb lendületet adnak munkánk fokozásához.

3 oldal Debrecen 1950 május 11.

EGYSÉGGEL A BÉKÉÉRT A HÁBORUS GYUJTOGATÓK ELLEN



Magasabb termésátlagért álltak versenybe a termelőcsoportok

Országos jelentőségű az a mozgalom, melyet a termelőcsoportokban és állami gazdaságokban indítottak a magasabb termésátlagokért, az összes mezőgazdasági növényfélésekéért.

A TERMESÁTLAG EMELESEÉRT

Különösen nagy jelentőségű a mozgalomnak az a része, mely szerint a csoportok vállalják a kukorépa termésátlagának 200 mázsára való felemelését.

A minisztériumnak a növénytermelés elmaradottságának megszüntetésére irányuló rendelete nyomán fokozott

NÖVÉNYÁPOLÁSSAL

jobban és alaposabban szervezett munkával dolgoznak a termelőcsoportokban is. Egész serege csatlakozott a termelőcsoportokhoz a magasabb termésátlagért indított versenyhez. Kukorépa-ból a kishegyési Tancsics 220, a józsa Kossuth 200, a gáborjani Sallai 200, a kőszulységi Lenin 210, a halapi Petőfi 150, az ebesi Hunyadi 200, a bellegői Sallai 180, a halapi Boeska 180, az ebesi József Attila 200, a berettyószentmártoni „Győzelem” 150, a nádudvari Petőfi 220, a tetéleni Kossuth 250, az

ebesi Vörös Csillag 200, az ebesi Kossuth 200 mázsás termésátlagot vállalt, így lényegében kevés kivétellel valamennyien csatlakoztak az ehhez a 200-as mozgalomhoz, melynek célja az állami gazdaságokban és termelőcsoportokban egyaránt a magasabb termésátlag elérése.

A verseny azonban nemcsak

A CUKORRÉPÁRA

vonatkozik. Kukoricából is több termést akarnak elérni. A versenypontra szerint a termelőcsoportok általában 50 mázsás átlagot vállaltak, ahol kevesebb, ott a kisebb teljesítést a talajviszonyok és a kedvezőtlenebb körülmények indokolják. Napraforgóból 15 mázsás átlagot, árpából 20, búzából egy csoport 18-at is, étközvetési burgonyából 100 mázsás átlagot vállalnak a csoportok.

A legtöbb eredmény elérésére, beleszámítva az összes növényféléseiket

A KŐSZULYSÉGI „LENIN” TERMELŐCSONPORT

vállalkozott. Kukoricából 50, kukorépa-ból 210, napraforgóból 10, árpából 12, búzából 12, étközvetési burgonyából pedig 100 mázsás átlagot vállalnak.

Életfogytiglani fegyházra ítélték egy kegyetlenkedő munkaszolgálatos parancsnokot

A debreceni megyei bíróság dr. Cseke Béla elnökölte alatt működő tanácsa szerdán tárgyalta dr. Pásztor István ügyvédjelölt, hivatalos hadnagy bűnügyét. Dr. Pásztor István, aki kecskeméti illetőségű, a háború alatt a 6/5. munkaszolgálatos század parancsnoka volt. A legválogatosabb kizárásokkal győzött a munkaszolgálatosokat, rövid idő alatt a 200 fős csoport 40-re olvadt le a többi elpusztult, 40 fokban pedig sem engedte fűtött szállásra az embereit. Aki gyengélkedte meg jelentkezni, azt azonnal kivégezték. A betegeket, fegyversérteket, kötéllal húzták ki a munkahelyre, úrközben a vonalozásnál jobban meghaltak. Agyonlövötte Grünfeld Imre is, példadányi munkaszolgálatos is. Az életmezést elvonja az embereket bikacsokkal ütötte, verte. — Pásztor István a felszabadulás után elszökött, valószínűleg külföldön bujkál, így a vádlott távollétében tárgyalta ügyét a deb-

receni megyei bíróság. A tanács sorra vallozta a borzalmos kizárásokról és kegyetlenkedéseiről, emberek tömeges elpusztításáról. A megyei bíróság dr. Pásztor István életfogytiglani fegyházra és vagyonának elkobzására ítélte.

Kivégezték a lázító győrmegyei kulákokat

Győr: A győri megyei bíróság rögtönítélő tanácsa április 22-én halálra ítélte ifj. Rohling Ágoston konyai kulákok, volt horthysta zászlós, aki fegyvereket rejtgetett, háborúra uszító, demokráciát gyalázó röpcédulákkal szórta tele Kony község utcáit. Rohling kegyelemért folyamodott. A megyei bíróság május 9-én feltizenegyor hirdette ki az Elnöki Tanács végzését, amely szerint nem találták méltónak kegyelemre. Az ítéletet délelőn 12 órakor a győri fogház udvarán végrehajtották.

Befejeződött a pallagi termelőszövetkezeti vezetőképző iskola

Pallagon a falusi szocializmus építése szempontjából igen jelentős tanfolyamot tartottak. Négyhónapos termelőszövetkezeti csoport vezetőképző iskolát szerveztek, amelynek 200 lelkés, szorgalmas hallgatója volt. Most tartották meg a záróvizsgát, amelynek eredményeképpen 200 új típusú ember indult el a szocializmus építésére, munkájukat a falu, tanya, kőp, a szántóföldön folytatják. A hallgatók politikai és szakmai oktatást nyertek, szaktudásukat emelték, a hallgatók 87 százaléka a kiváló és jó eredménnyel tette le a vizsgát. A tanfolyam hallgatói lesznek a dolgozó parasztság élénjáró harcosai és munkájukkal elősegítik a szocializmus építését a falun.

Sok olyan hallgató kapott most megfelelő oktatást és továbbképzést, akik a múlt faszta rendszerben ki voltak rekesztve a továbbképzés lehetőségétől. Így Kátóna Józsefné egyéki asszony is csak most juthatott hozzá, hogy tovább képezhesse magát. Az iskolán Csokora József TSZC-tag

tartott előadást a világ legfejlettebb, leghaladottabb mezőgazdaságával rendelkező Szovjetunióról, a Szovjetunióban bevezetett füves vetésforgóról.

A vizsgán Zsirus István tett fogadalmat a végzett hallgatók nevében, hogy tudásukat maradéktalanul átadják a dolgozó parasztságának és munkájukkal elősegítsék a termelőszövetkezeti csoportok sikeres, eredményes munkáját.

VASARNAP ÉNEKEL A CSENKI-KÖRUS

Az idei hangversenyévadban elsőben ad városunk reprezentatív zenekara a Csenki Körus a Csepel-ánál hangversenyt a Zenekörök hangversenyeiben március 14-én vasárnap este 8 óráig kezdettel. A műsorban madrigálok, énekművek és szabad népdalok, valamint Kodály-művek szerepelnek. A műsorban mutatja be a kitűnő együttes Csenki Imre vezényletével Vámos Péter József Attila versére írt szerzeményét, a „Munkások”-t. A hangverseny jegyei az IBUSZ-nál vásárolhatók.

5 oldal

Debrecen, 1950 május 11.

SZÍNHÁZ Mélyszántás

Legelőször a Belvárosi Színház mutatta be Budapest Földes Mihály új darabját, a „Mélyszántás”-t. A kibontakozó új magyar drámairodalomban nem jelentéktelen szerepet tölt be ez az alkotás és talán ezért folyt olyan éles és széleskörű vita a bemutatás után a darab politikai mondanivalójáról, eszméi tartalmáról és művészi értékeiről.

Hogyan jut el egy újonnan földhözjutott dolgozó paraszti társaság gazdálkodáshoz, hogyan ragadja magával a szövetkezeti gondolatot a saját előéletével és családi meggyőződésekkel küzdő középparaszttól is? — ez a darab központi problémája.

Uj arca van már a falunak. Szövetkezet van és géppaloma alakul. Ha időszerűnek mérjük az eseményeket, tavasz van, de még itt vannak a tél komor fekete kísérletei a varjak, Nyakas Kun, Csizmas, Forinyák és Schramm. Ellenségek, ellenségei a fejlődés és kialakulóban lévő új világnak. Rémhírek a fekete kaszáról, a szuggesztív gépről, neveléségek, de sürű méreggel vannak átitatva. Szabotázások, gabonát és zsirt rejtgetnek, állatokat mérgeznek meg... Addig, míg egyszer ut az ő örökje is. Csak az a csodálatos, hogy az igazságszolgáltatás még időt ad az elenség egyszerű leplezése után újabb gaztettek kiagyalására.

Ezzel a társasággal áll szemben Bak Józsa, aki — mint az évezredekben át gúzbakított Bak Jósikák — tele van gátlásokkal. Az elnyomott gazdasági eszélődnek szava sincs „urai” előtt, de amikor alakítja, Ze the Ferenc megáll a kulák előtt, egy mozdulata, egy pillantása már érzékelteti a későbbi öntudatos traktoristát. Mert amint felemeli a Párt, kinyílik Bak Józsa szeme és kibugyagnak rejtett értékei, harcos építő emberré válik. Elszertül őszinte alakjává láttuk a Csokonai-színház színpadán, éreztük, hogy Földes Mihály olyan figurát állított életnek, amit ő látott meg, de ez a meglatás általános értékű igaz. Voltak, akik azt állították, hogy tulajdosan hamar fejlődött ki Bak Józsa jelene és tulajdosan mélyről indul. Ezzel szemben az igazság az, hogy a dráma éppen műfajánál fogva alkalmas arra, hogy három felvonáson belül hosszú idők fejlődését tudja megmutatni. Es az egész bemutatás illetően szembe kell szőnünk minden olyan, eddig megjelent kritikával, amely csak a régi, a beváltat ünneplés és néps jó szava az új mondanivalóról, az új formáról. Az új magyar drámairodalom csak most indult el a fejlődés útján. Es a „Mélyszántás”-t a közönség melegen és barátságosan fogadta. Eddigi harcos munkánk eredményeinek visszatükrözését látta benne.

A hibákra rá kell mutatni a fejlődés érdekében. De építő kritikával. Es el kell érünk mint a Szovjetunióban, hogy drámáink hősei ne legyenek tisztavirágeltűek, hanem olyan örökértékű figurák, amelyeket alkotott a maga idejében a klasszikus realizmus. A „Mélyszántás”-t ezért tudjuk különösen értékesnek, mert főalakjai nemcsak feltűnnek a felvonásokban, hanem alakulnak, fejlődnek és ez a fejlődés híven kifejezi az osztályharcnak azt a szakaszát, amelynek kialakításában részesek.

A Csokonai-színház művészegyüttese jó előadásban és pompás rendezésben hozta színre Földes Mihály darabját. Kiemelkedő alakítást láttunk Zenthe Ferenc-től, Bak Józsa szerepében, Selmeczi Mihály valóságos ábrázolásban vitte színre a joviális, de ravaszul számító, sőt kegyetlen kulák alakját, hasonlóan jó hangot ütött meg Eszti, a „művelt” kulák kisaszonnyal szerepében Takács Annai. Jó közép-paraszti szerepében Zámori László helye, érzékkel mutatta be a középparaszt fejlődését, de harmadik felvonásbeli tulzási mérséklést kívánunk. Fazekas (Miklósi László) nem tudta átadni a színen folyó osztályharc során a fejlődés különböző szakaszait, így szerepét sem tudta tartalommal megtölteni. Felesége (Selmecziné) jól megrajzolt figurát állít életnek. Angyal Sándor Kiss Gáspár traktorista szerepében az építő, harcos, új embert mutatja be. Emberi közelségbe került hozzánk, olyan rokonszenves alakítást nyújtott, ami joggal váltja ki egy falu szeretetét és megbecsülését. Csizmas szerepében Vajda Dezső hű kifejezője a zugban pálinkát főző kegyetlen, de meghunászódó aljas jellemű kuláknak. Kautzky József és Dékány János undok csúszónászők a jól megfogott reakció szerepében. Takácsné (Vámosi Erzsébet) jó alakítást nyújt. György László képe élettel, Möriz Lili hegyesen értelmezi szerepét, Boross János izákos kántora találó, Jó Szűcs András és a többiek kisebb szerepeikben, Horváth Jenő rendezése a darab legjobb értékei közé tartozik. Különösen annak örülünk, hogy elűntette azokat a hibákat, melyek a budapesti előadás értékét lejjebb szállították. László érdemelnek Kerényi Lajos díszletét. Mindhárom színpadképen jól kidolgozott munka látszott.

József Attila-díjok nyelvébe. Értelmetlen okokból a napi sajtó nem közölte a „Mélyszántás” József Attila-díj előadás napját. Ezért a színház igazgatósága kéri minazon bérleteket, akik még nem látták a Mélyszántás-t, a színház bérleti irodájában jelentkeznek, hogy mikor kívánják megvenni. Minden este Földes Mihály nagysejkerü színműve a „Mélyszántás” tölti be a színház műsorát. Félkerjük a bérleteket, hogy bérlet-tartozásukat rendezzék.

MUSOR

Csütörtökön este fél 8-kor: Mélyszántás, Gorkij-bérlet. Pénteken este fél 8-kor: Mélyszántás, Madách-bérlet. Szombaton du. fél 4-kor: Mélyszántás, Ifjúsgáj előadás. Szombaton este fél 8-kor: Mélyszántás, Vorosmarty-bérlet.

MUSOR

Csütörtökön este fél 8-kor: Mélyszántás, Gorkij-bérlet. Pénteken este fél 8-kor: Mélyszántás, Madách-bérlet. Szombaton du. fél 4-kor: Mélyszántás, Ifjúsgáj előadás. Szombaton este fél 8-kor: Mélyszántás, Vorosmarty-bérlet.

(x)

AUBREY PANKEY DALESTJE

A világhírű néger baritonista, Aubrey Pankey hétfő esti debreceni hangversenye életem legkedvesebb emlékeim között. Emlékezem debreceni bemutatkozására. Hétfői dalestje műsorának összedílt, nagy teret töltött szívesen. A dal klasszikus műveinek tolmácsolásában nem éreztünk igazi hüszeg. A technikai megoldások felbecsülhetetlenül értékesek voltak és érdekes hangvételük homályosították el. A műsor-összeállítás kiemelkedő és nagy stílusú, töltés jelentő hibájának. Döntő: Li. lioméz, lioméz című konnyú és a giccs határon mozgó dala beillesztését tartottuk. A rádió „Sziv kúdi...” műsorában még megtört dal semmi-kép sem illt Aubrey Pankey műsorának igényes számj közé. Az pedig, hogy magyarul énekelte hatásvadázatnak tűnt. Nem vagyunk hívei annak, hogy egy idegen művész magyarul énekeljen, már csak azért sem, mert ilyen esetben a művészi teljesítmény élvezet erősen zavartja, hogy a hallgató inkább azt figyel, milyen különös akcentussal énekel a magyar szöveget a művész. Ha már magyar darabot akart énekelni a művész Bartók vagy Kodály számos gyönyörű és igazi művészi éremény jelentő dalából válogathatott volna. A feladással a hibáért mindenesetre nemcsak Aubrey Pankeyt terheli, hanem azokat, akik kezébe adtak Döntő Oszkár „Remek műveinek” kötetét.

A közönség legnagyobb része Aubrey Pankey műsorából a néger spirituálék előadását várta fokozott érdeklődéssel. Nos, itt érthet teljesítményt nyújtott a művész. A fájdalmasan szép néger dalok tolmácsolását hínek éreztük. Ezekből többet hallottunk volna szívesen.

A közönség még egyben eszalódt, mindenki várta a Mississippi-dalt. — A hangverseny befejezésével az első-től teremben is újra és újra földühöngő tapsokkal hívták a függöny elé a művészt, hogy ezt a számtól élne, kelje, de Aubrey Pankey ezzel adós maradt.

Az est komoly értéke volt Haydu István közreműködése, aki stílusosan és alkalmazkodóan kísérte zongorán Aubrey Pankeyt éneket.

Hirdessen

a „DEBRECZEN”-ben!
x Ha nem veszel TOTO-czel-vényt nem is nyerhetsz!

Hírek

A hőmérséklet csökken

A Meteorológiai Intézet jelenteti: Északról a Skandináv félsziget felől hideg légtömegek árasztották el Európa keleti felét, melyek a Szovjetunióhoz közelről kissé felmelegedve hazánk felé közelednek. Tegnap országserge erősebb felmelegedés volt észlelhető. Általában a hőmérséklet a déli órákban elérte a 23—25 fokot, sőt Salgótarjánban 27 fokot mértek. Várható időjárás: Mérsékelt észak-északkeleti szél, változó felhőzet. Egyes helyeken eső, záporosó. A hőmérséklet kissé csökken.

RADIÓMUSOR. Csütörtök. Kossuth. radio. 5.30: Fadarádó. — 6: Magyar nóták. 6.30: Szovjet kórusok. 6.45: Hírek. 7: Táncezen. Közben: naptár. 8.10: Hanglemek. 11.30: Szomszéd-népek zenéje. 12.15: Az IBUSZ kórus énekel. 12.45: Szovjet könnyű zene. 13: Szóltó Szóltó Mezők együttessé játszik. 13.30: Hangos utaság. 14.10: Gyermekrádió. 14.45: Szomszédaink — barátaink. 15.30: Női szemmel. 16: Rádióiskola. 16.40: Szovjet napok — szovjet emberek. 16.50: Hanglemek. 17.10: Csángyzené. 17.35: Időszerű címletti kérdések. 17.50: Termelési híradó. 18.05: Hanglemek. 18.30: Hanglemek. 19: Hangos utaság. 19.30: Hanglemek. 20.15: Zsákban-csaka. 21: Népzelelők műsora. 21.30: Ebészés. 22.20: A sajtóvilág-bajnokjelöltet versenyéről jelentjük. 22.30: Magyar művészek muzsikálnak — Felföld-rádió. 5.45: Induló. 6.05: Termelési lapszemle. 6.15: Operett-részletek. 6.45: Jó reggelt, gyerekek! 7: Operarészletek. 8: Bálzetzené. 9: Zenekari művek. 10.10: Gosztovyi Teréz hegedű. 10.40: Hanglemek. 11.10: Gyermekrádió. 11: Rádióiskola. 15.40: Hanglemek. 16.20: Hangfelvétel. 16.50: Albán ifjúság. 17.20: A Társadalmi Szemle új számaról. 17.35: Szórakoztató zene. 18.40: Szív kúdi színek szívesen. 19: Egyéni tanulók konzultációja. 19.20: Könyvü dalaink. 19.40: Háry János. Opera. 22.45: Táncezen.

„VIDÁM VÁSÁR”

a Vig és Meteor mozgó n

Városunk hatalmas érdeklődés előz meg a szovjet filmgyártás legújabb színes alkotását a „Vidám vásár”-t. Kerdezhetünk, mi az ami legjobban megkapja a nézőt, ezen a filmen. Talán a pompás muzsika? Vagy a ragyogó természet, a technikai pontosság, a melegség, a humor? Az udén pergő elevenen lüktető egészen új élményt? Mindez külön-külön és együttesen, mert együtt ezek adják a szovjet filmművészetet, mely olyan hatalmas magasságokban van a nyugati filmiparhoz képest, hogy a közönség felett mint a Mont Blanc az Adriai tenger színelő.

A kolhoz vidám élete, a dolgozó alkotó munka lendülete előtűnik bontakozik ki teljes szépségében, elénk tárul aranyló búzatéregével a csodás kúbi táj. Piros árca lányok jönnek le a dombok lankáira a vásárra, közlik a tavaszi szélzúgást a végtelen síkságon Rendkívül emberk. „szovjet háza előtt munkásai Az ő életük elevenedik meg a „Vidám vásár” filmkockán. Ma este fél nyolckor a Vig. nyolckor a Meteor filmszínház mutatja be ezt a filmet, amit mindkét moziban vita követ. A Vigben dr. Kovács Akos, a Meteorban Kovács János MDP titkár vezeti az ankétot.

APOLLO

Fél 5 óráig folytatódó előadásokon: 1 és 2 forintos helyarakkal

Szovjet Blejorusszia

Virágzó amszta-ünnepe Szovjet és magyar híradók!

VIG

Ma fél 8 órakor
DÍSZELŐADÁS

Vidám vásár

Színes szovjet vígjáték Dunajevszkij zenéje. — Előadás után ankét lesz Vítavezető: dr. Kovács Akos tanár.

METEOR

Ma 7 órakor
DÍSZELŐADÁS

Vidám vásár

Színes szovjet vígjáték Előadás után ankét — Vítavezető: Kovács János, az MDP Belvárosi 3. alapszervezet titkara. Előadás előtt térőnk át a MAV Mu. helytelep fűvészekre

